

# De Klimaatwet in het kort

Milieudefensie, Stichting Natuur en Milieu, Jongeren Milieu Actief  
Mei 2008

---

Ons klimaatprobleem mag niet nog verder uit de hand lopen. De uitstoot van broeikasgassen moet snel en op termijn ook fors omlaag. Politieke wil en afspraken op basis van vrijwilligheid zijn daarbij broodnodig maar niet genoeg. Voor zo'n zware opgave is een stevige wet onmisbaar. Daarom voert een brede coalitie van maatschappelijke organisaties campagne voor de invoering van een Klimaatwet.

De Klimaatwet is aanvullend op het Europese beleid. Het EU-beleid is onvoldoende om de kabinetsdoelstelling van 30 procent reductie van broeikasgassen in 2020 te halen. Bovendien voorziet de Klimaatwet, anders dan het Europese beleid, in een verplichte jaarlijkse toets van het halen van de reductiedoelstelling, om te voorkomen dat noodzakelijk beleid naar de toekomst wordt verschoven.

Een Klimaatwet is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor de Nederlandse economie en voor burgers. De wet biedt investeringszekerheid aan het bedrijfsleven. Dat lokt innovaties in energie-efficiency en schone energie uit. Met nieuwe exportmarkten en werkgelegenheid als resultaat. Ook aan burgers geeft de wet duidelijkheid. Veel mensen willen 'iets doen' voor het klimaat, maar alleen als andere mensen ook stappen ondernemen. De Klimaatwet maakt het voor iedereen aantrekkelijk om in te zetten op energiebesparing en schone energie.

Om het debat over een Klimaatwet een stevige impuls te geven, komen Milieudefensie en Stichting Natuur en Milieu met een ontwerpwet, met bijbehorende Memorie van Toelichting. Daarmee maken we duidelijk hoe zo'n wet eruit kan zien. We nodigen het publiek, politici en deskundigen uit om commentaar en suggesties te geven, zodat er een breedgedragen wettekst tot stand komt.

## Wat staat er in de Klimaatwet?

1. De Klimaatwet heeft twee hoofddoelstellingen:
  - het jaarlijks verlagen van de Nederlandse broeikasgasuitstoot;
  - ontwikkelingslanden ondersteunen in de strijd tegen klimaatverandering.
2. De wet gaat niet over de reductie van de uitstoot van de zware industrie en de energiesector omdat die onder het Europese emissiehandelssysteem (ETS) vallen. De Klimaatwet gaat over de sectoren die *buiten* het ETS vallen: verkeer en vervoer, gebouwde omgeving (woningen, kantoren etc), kleine bedrijven en de landbouw. Die sectoren stoten samen 55 procent van de Nederlandse broeikasgassen uit.
3. De Klimaatwet hanteert, net als het kabinet, een reductiedoel van 30 procent minder binnenlandse broeikasgassen in 2020 ten opzichte van de uitstoot in 1990. De Klimaatwet trekt deze lijn door tot 2050 en houdt daarbij vast aan de reducties die volgens het *Intergovernmental Panel on Climate Change* (IPPC) nodig zijn om de opwarming van de aarde binnen de perken te houden. Dat wil zeggen: 50 procent minder uitstoot in 2030, 70 procent minder in 2040 en 90 procent minder in 2050. Tussen deze mijlpalen verloopt de jaarlijkse reductie lineair.
4. In de huidige voorstellen van de Europese Commissie (januari 2008) is een reductiedoelstelling voor de ETS-sectoren in 2020 vastgesteld van 21 procent (t.o.v. 2005). Om de totale uitstoot van Nederland in 2020 toch 30 procent te verminderen zullen de sectoren die onder de Klimaatwet vallen (de *niet*-ETS-sectoren) dus meer dan 30 procent moeten reduceren. Nederland en andere Europese

landen moeten er daarom op aandringen dat de Europese reductiedoelstelling wordt aangescherpt. Dat maakt bovendien de kans van slagen van de mondiale klimaatonderhandelingen in december 2009 in Kopenhagen groter, omdat andere landen dan ook bereid zullen zijn grote stappen te nemen.

5. In de Klimaatwet staat dat het leeuwendeel van de reductiedoelstelling binnen Nederland moet worden gerealiseerd. Dat is nodig om investeringen uit te lokken die leiden tot de omschakeling naar een CO<sub>2</sub>-arme economie. Vijftien procent mag worden gehaald met bijvoorbeeld projecten in ontwikkelingslanden (via het Clean Development Mechanism).
6. De Klimaatwet schrijft voor dat Nederland jaarlijks 0,25 procent van het BNP beschikbaar stelt voor ontwikkelingslanden. Dit om hen te ondersteunen in het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. De gevolgen van de klimaatverandering zijn tenslotte grotendeels door de rijke landen veroorzaakt. Het geld wordt ook ingezet om ontwikkelingslanden te ondersteunen bij de inzet van schone technologieën.

### **Hoe werkt de Klimaatwet?**

7. De Klimaatwet introduceert vijf nieuwe begrippen: het Klimaatplan; de Klimaatnota; het Klimaatfonds; de Klimaatbegroting en het Emissiebudget.
8. De wet bepaalt dat de regering iedere vijf jaar een **Klimaatplan** maakt. Het plan bevat de maatregelen waarmee de beoogde reductiedoelstellingen in de komende jaren kunnen worden gehaald. Het gaat om zogenaamde basismaatregelen en daarnaast om aanvullende maatregelen. Aanvullende maatregelen zijn maatregelen die snel effect sorteren en die achter de hand worden gehouden voor het geval de doelstellingen met de basismaatregelen niet worden gehaald. In het Klimaatplan staat ook hoe de reductiedoelstellingen worden verdeeld over de verschillende sectoren en verschillende ministeries.
9. Ieder jaar komt de regering met een **Klimaatnota** en een **Klimaatbegroting**, naar analogie van de Miljoenennota en de Rijksbegroting. In de Klimaatnota staat hoe we ervoor staan met de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en welke maatregelen het kabinet het komende jaar wil nemen. In de Klimaatbegroting wordt vastgelegd wat het **emissiebudget** voor het komende jaar is voor de diverse sectoren, doorvertaald naar de verantwoordelijke ministers.
10. Omdat de aanpak van het klimaatprobleem alle facetten van de samenleving raakt en daarmee ook het beleid van een groot aantal ministeries, legt de Klimaatwet de overkoepelende verantwoordelijkheid voor het Klimaatbeleid bij de Minister-President. Op Prinsjesdag worden er voortaan twee "koffertjes" aan het parlement aangeboden: de Miljoenennota door de Minister van Financiën en de Klimaatnota door de Minister-President.
11. In het systeem van de wet is ook enige flexibiliteit ingebouwd. Als het nationale emissiebudget in een bepaald jaar wordt overschreden, dan moet die overschrijding binnen twee jaar teniet worden gedaan. Om dat te bereiken moet de regering 'aanvullende maatregelen' inzetten.
12. Om ontwikkelingslanden te ondersteunen wordt een **Klimaatfonds** in het leven geroepen. In het Klimaatfonds wordt jaarlijks 0,25 procent van het BNP gestort. Vanuit het Klimaatfonds, dat wordt beheerd door de ministers van Ontwikkelingssamenwerking en VROM, worden ontwikkelingslanden ondersteund om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen en schone technologieën in te zetten.